

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

MESEČNI PRILOG "SOKOLSKO SELO"

Čuvajte
Jugoslaviju!

Izlazi svakog petka — Godišnja pretplata 50 Din — Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica broj 6, telefon broj 2177 — Račun poštanske štedionice broj 12.943 — Oglas po ceniku — Rukopisi se ne vraćaju

Ljubljana, 18 januara 1935

God. VI — Broj 4

Br. Vincenc Štjepanek, tajnik Saveza slovenskog Sokolstva,

bivši I zam. staroste Češkoslovačke obce sokolske i bivši starosta župe Barakove

Dne 14 o. m. preminuo je iznenada u Pragu brat Vincenc Štjepanek, tajnik Saveza slovenskog Sokolstva, bivši prvi zamenik starešine Češkoslovačke obce sokolske i bivši starešina župe Barakove, jedan od najuglednijih radnika u slovenskom Sokolstvu uopće i jedan od najprisnijih prijatelja jugoslovenskog naroda i njegovog Sokolstva.

Jedna nuda sve plemenita i široka slovenska sokolska duša preselila se je u večnost.

Smrt brata Vincenca Štjepaneka, velik je i težak gubitak za sve slovensko Sokolstvo, isto koliko je to i bolan gubitak za samo Češkoslovačko. Njegovom nenadanom smrću nestaje iz slovenskih sokolskih redova jednog od najmarkantnijih sokolskih veterana, članova »stare garde«, i najgorijsih pionira Sokolstva, koji su svojim uzoritim životom i radom unapredili veliko delo Tirševa, pokazavši se njegovim dostačnim čuvarima, kao propagatori slovenskog Sokolstva.

Kao čovek, najizrazitiji odlika umra i srca, široke kulture, kristalno čistog karaktera, sutilnih osjećaja, među slovenske duše, duboke intuicije, širokog slovenskog horizonta, misaon, a ipak čisti idealista, unatoč mnogim potresima i iskušnjima, od kojih ga nije poštedela gruba realnost života. Ali nije nikad pri tome klonuo, zadražavši uvek na svome licu titrati osmeha dobrote i plemenitosti, blag i topao pogled i uz to profinjeni humor. Demokrata, pristupačan i blizak kao pravi brat, neusiljeno srdačan, otmen, i ujedno neobično skroman.

Kao Sokol, duboko pročućen, upravo prekaljen, u radu do skrajnosti ustrajan, požrtvovan i samopregoran, odličan poznavalec Sokolstva i njegova rada u svim pravcima, u kojima je i sam najaktivnije učestvovao za celog svog života, prošavši sve karike u Sokolstvu. Delatnost sokolskih brata Štjepanka u svakome pogledu bila je neiscrivena; ona je dala svemu Sokolstvu trajnih, najlepših rezultata i uspeha. Opsežni, svestrani i tako dugi rad brata Štjepanka u samom češkoslovačkom Sokolstvu, kao takoder i u ostalom slovenskom, a pogotovo kao jednog od najpredanijih trudbenika na organizovanju što tesnijih odnosa i veza među pojedinim nacionalnim savezima, u cilju jedne široke slovenske sokolske kolaboracije, i kao trudbenika na produbljenju slovenskog bratstva, naročito među Slovenskim Sevrem i Slovenskim Jugom, taj veliki i s odusvjetljenjem, kao i s retkim samopregorom vodenim sokolski rad, s najširim pogledima i konceptcijama, preneo je njegovo ime po svemu slovenskom Sokolstvu, koje ga je smatralo jednim od svoje najmilije i najobjektivnije braće.

Kao duboko nacionalan čovek, a ujedno i kao najizrazitiji Sloven, i on je takoder, u doba mučnog i krvavog radanja slobode i samostalnosti svoga i ostalih slovenskih naroda za vreme velikog rata, bio gorljivi pobornik nacionalnih i slovenskih te ujedno sokolskih idea, pa je zato i morao da podneće rod tudinom teška iskušenja.

Ali im je nešto posebna, zašto nas jugoslovenske Sokole tako duboko dijela smrt brata Štjepanka, a to je, što je on baš nama radi svoje velike ljubavi, koju je on gajio prema našoj zemlji i prema našem Sokolstvu bio naročito mi i drag i koga smo mi tako iskreno i toplo voleli, kao što smo ga i tako odano i duboko poštivali. I zbog te svoje osobite ljubavi prema Jugoslaviji, prema našem narodu, prema našem Sokolstvu, bio je brat Štjepanek

FOTO LUNGHANS, PRAGA

intimno nazivan »jugoslovenskim sokolskim konzulom«.

Jest, brat Štjepanek bio je naš, bio je naš svom plemenitom dušom i svim svojim iskrenim sokolskim srećem. Voleo nas je toplo i bratski, kao što smo i mi svi voleli njega. Nikada nije propustio prilike a da nas ne poseti, da se s nama ne vidi, da nas pozdravi i da se poradi našem napretku, dajući nam uvek potstrek za daljnji rad. Tako je radosna srca dolazio uvek k nama, a tako nas je teško ostavlja, ganut, duboko ganut, kao da se deli od svojih najmilijih. Kako se samo radovač napretku

našega Sokolstva na selu i kako je bio oduševljen radom naših sokolskih četa! To ga je tako zanosilo!

Kao dugogodišnji intimni saradnik staroste ČOS i SSS pok. brata dra Šajnera, a posebice i kao tajnik Saveza slovenskog Sokolstva, upoznao se je najdetaljnije s prilikama svega slovenskog Sokolstva, a to tim više, što je od vajkada pamtio pratiti sav život i sve težnje u pojedinim slovenskim zemljama.

Još pre rata brat Štjepanek poseđio je sve slovenske zemlje, a naročito je rado dolazio na Slovenski Jug, gde je nadovrhivo veže sa Sokolima

slovenačkim, hrvatskim i srpskim u bivšoj Austro-Ugarskoj kao i s braćom u Srbiji.

Iza rata poglavito je taj njegov rad na produbljuvanju bratskih veza s braćom na slobodnom Slovenskom Jugu postao još intenzivniji. Dolazeći ćešće k nama, kad god su mu to prilike dopuštale, on je kao čovek od pera marno beležio sve ono krupnije što se odnosi poimence na razvoj našega Sokolstva, kao što je to činio i za sve ostalo slovensko Sokolstvo.

Naročito je bila značajna misija brata Štjepanka u našu zemlju, kada je stigao poznatih prilika kod naših

bio donesen zakon o Sokolu Kraljevine Jugoslavije. Tim aktom jugoslovenskog Sokolstvu, do tog časa reprezentovanom po Jugoslovenskom sokolskom savezu, bilo je ipso facto utrнуло i članstvo u Savezu slovenskog Sokolstva, i sada Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije, kao prema zakonu nova tvorevina, trebalo je ponovo da zatraži i da bude uveden u članstvo Saveza SS. Međutim ove nastale promene u jugoslovenskom Sokolstvu bile su s izvesnih strana, naročito u inostranstvu, tendenciozno tumačene, a što je imalo svrhu da stavi uopće u pitanje sokolski značaj nove forme jugoslovenskog Sokolstva, kao i da se medu ostalim slovenskim Sokolstvom, a naročito medu češkoslovačkim, daju kriva tumačenja u pogledu daljnog duha i pravca rada jugoslovenskog Sokolstva. I tadašnji dolazak brata Štjepanca u našu zemlju, koji je na licu mesta najpomnije proučio novo stvorenu situaciju u jugoslovenskom Sokolstvu, urođio je time, da je on dokumentarno izložio vodstvu i češkoslovačkog kao i svega slov. Sokolstva u Pragu stvarno stanje tih nastalih promena u jugoslov. Sokolstvu, bilo to u njegovoj organizacijskoj strukturi, kao i, nadalje, u idejnom i tehničko-vaspitnom pogledu. Na osnovu tog objektivnog prikaza pravog stanja stvari kao i prikaza općih prilika u našoj zemlji, videlo se je, da su jugoslovenskom Sokolstvu, kao i samoj jugoslovenskoj stvari, činjene krive imputacije, bilo iz neupućenosti, bilo iz posebnih, subjektivnih i u zlih namera. I rezultat ovoga puta brata Štjepanca u Jugoslaviju bio je, da je jugoslovenskom Sokolstvu, oličenom u Savezu Sokola Kraljevine Jugoslavije, još više poskočio njegov prestiž, koji je ono svojim dalnjim ispravnim sokolskim radom, u Tirševom duhu, posvedočilo da i zasluzuje. Nije bilo stoga tada zapreke da se Savez SKJ primi u Savez SS, a docnije rasplinuo se i svaki trag izvesnog skepticizma, ako ga je gde bilo, kod pojedinaca na strani, pa i kod nas. A to je bila jedna velika zasluga, pored mnogih, kojima je brat Štjepanek zadužio jugoslovensko Sokolstvo.

Poslednjega puta posetio je brat Štjepanek našu zemlju prošle godine u avgustu prilikom održanja pokrajinskog sleta u Zagrebu. Već tada nešto se je tužio da se ne oseća najbolje, a bio je obolio i na jednom oku, tako da mu je prema lekarskom savetu bio zabranjen svaki rad pod umetnim svetлом. Kao ljubitelju pera, to ga je prišlo užnemirivalo, ali ipak nije gubio nade u svoje zdravstveno poboljšanje.

Kao općenito poznati trudbenik na produbljuvanju češkoslovačko-jugoslovenskog bratstva brat Štjepanek je i u decembru prošle godine, na svečanom proslavljanju našeg Prvog decembra, dana našeg oslobođenja i ujedinjenja, a koji je priredila Češkoslovačko-jugoslovenska liga u Kolini, održao svečani govor o značaju jugoslovenskog praznika Prvog decembra, koji je bio duboko pročućen ljubavlju prema našem narodu.

Za svoj veliki sokolski rad, kao i za rad uopće na učvršćivanju i produbljuvanju prijateljskih i bratskih odnosa medu Slovenima, a posebice medu Čehoslovacima i Jugoslovima, blaženopočivši Viteški Kralj Aleksandar I Ujedinitelj odlikovan je brat Vincenc Štjepanek ordenom sv. Sava i I Jugo-slovenske krunе IV reda.

Bratu Štjepanku, vrloš Sokolu i Slovenu, koji je teliko ljubio Jugoslaviju, jugoslovenski narod i jugoslovensko Sokolstvo, neka je večna slava i trajan spomen medu nama! S. C.

(Nastavak s 1 stranice)

Brat Štjepanek rodio se 14. jula 1869. u Ostrežanima kod Pardubica. Maturirao je na realci, a dalje je studirao trgovacku akademiju, na kojoj mu je bio profesor Emanuel Toner, jedan od Tirskeih saradnika i suosnivača Sokola. Od Tonera, valjda, brat Štjepanek se i naučio pronicavati te poprimio i fini satirički ton, kao i posebice ljubav prema Slovenstvu i beskomprimisnu mržnju protiv političkog, duhovnog i moralnog pritiska, koji je nad Slovenima izvadala stara Austrija.

Pose svršenih nauka posvetio se je brat Štjepanek industriji, kupivši u Tovačovu jedan mlin, koji je ubrzo podigao i dopunio elektranom i pilatom. Brat Štjepanek bio je pobornik napretka, te kao takav on je i suosnivač Sokola u Tovačovu, njegov starešina, načelnik, sudac pri takmičenjima i t. d. Od 1909 do 1910 god. bio je starosta župe Srednjemoravske i član uprave ČOS. Još dok je boravio u Tovačovu putovao je odatle u prvo gorničku školu, koju je osnovala ČOS, a koja se je održavala nedeljom. I kako je tako često dolazio u Prag, on ga je sve više i više privlačio tako, da je god. 1910 prodao u Tovačovu sve svoje preduzeće i trajno se preselio u Prag. Tu je stupio u Sokol Prag I, gde je bio biran za prosvetara, a zatim bio je urednik župskog vesnika, te ko načeno i izabran za starosta župe Barakove, na čijem je čelu ostao punih 10 godina. Nadalje bio je biran i za člana predsedništva ČOS. U toku vremena brat Štjepanek bio je član Praškog Sokola, Sokola Prag VII, Sokola Bubeneč, Sokola Mihle, Sokola Nusle i Sokola Lipnik u Moravskoj. Uskoro, kako je bio Sokol iz potrebe vlastitog srca, iz uverenja, i čovek kome je Sokolstvo nadoknadivalo veru, njegov životni nazor i sve ono što upravlja i daje smernice ljudskom životu, njemu, kome je Sokolstvo bilo životnom smernicom kroz cee život, njegov dom postaje pravim žarištem i zborištem sokolskih radnika. VI svesokolski slet, održan u Pragu 1912 godine, bio je angažovan sva njegove sile, a pri kome se je radu ispoljio njegov veliki gospodarski talent i znanje. Pored gospodarskih pitanja jedna ovako velika priredba tražila je i velikih organizatorskih sposobnosti i u čemu se je također brat Štjepanek pokazao odličnim. Gospodarska pitanja kao i pitanja organizatorske naravu uopće, pri vlačila su sve više i više brata Štjepanaka, a za čije je rešavanje on znao da isto tako racionalno rasporedi svoje sile i svoje sposobnosti. Na njegov predlog bila je prvi put sastavljena »Sbirka zásadnih usnesení výboru ČOS« (»Zborník načelných zaključáka uprave ČOS«). Za vreme rata brat Štjepanek postaje osoba poverenja mnogih i mnogih Sokola, koji odoseđe na front, pa se tako u njegovim rukama našla bogata poverljiva korespondenca sa svim ratišta. Kada je ČOS bila osnovala sokolske lazarete i kada je za ove odredila naročiti kuratorij, brat Štjepanek bio je njegov istaknuti član, a ujedno postao je i upravnik sokolske imovine, koja je bila skrivena pred austrijskim vlastima. Na proljeće 1915 godine bio je uhapšen starosta ČOS i starosta Praškog Sokola brat dr. Josip Šajner, pa je tada, kada je Praški Sokol bio pripremljen da na njegovo mesto izabere drugog starostu, brat Štjepanek imao odgovornosti da se prihvati mesta staroste matice češkog Sokolstva. Ali odmah iza toga, iz poštovanja prema bratu dru Šajneru, br. Štjepanek se zahvaljuje na tom mestu, da mesto staroste Praškog Sokola ne bude zaposednuto. Kada je te godine, u novemburu mesecu, bila raspunjena ČOS, brat Štjepanek postaje politički sumnijivo i kao takav izvrnuto mnogim progonima i šikanacijama, a po njegovoj kući austrijska vlast vrši stalne prematice. Ali sve što bi bilo za vlast sumnijivo, kao knjige, dokumenti raspunjene ČOS, razna korespondencija i drugo, sve je to brat Štjepanek bio skrbno sakrio na sigurno mesto, ispod poda svoje kuće. A također kada je i dr. Eduard Beneš imao da prede u inostranstvo, i tom prilikom vidimo, da mu je bio pri ruci i brat Štjepanek, koji je našao jednog trgovca s putnim potrepštinama, a koji je u kožnato ručice kovčega dra Beneša ušlo razna važna i poverljiva dokumenta. Svoje veze s inostranstvom i sa Sokolima u austrijskoj vojski brat Štjepanek bio je proširoj tako, da je bio jedan od najinformovanih članova sokolskog revolucionarnog pokreta u zemlji.

Još za rata, na početku 1918 godine, na predlog brata Štjepanaka bio je osnovan list »Tjelocvični obzor«, kao list, koji je imao da bude veza medu sokolskim društvinama za vreme rata, a čiji je urednik bio brat Štjepanek. Kada se je pak 28. oktobra 1918 godine »Tjelocvični obzor« odjednom promenio u »Vestnik sokolskih«, vidimo kako odgovornog urednika ovog lista opet brata Štjepanaka, i to do 1920 godine, kada ga je predao u ruke svog prijatelja, brata Jana Hilera. U ČOS bio je, nadalje, brat Štjepanek u toku vremena zapisničar, pa blagajnik i najzad prvi zamenik staroste, na kome je mestu ostao do 1932 godine. Bio je i suosnivač nakladnog zavoda i knjižare ČOS. Ovaj zavod mu je i izdao nekoliko njegovih radova, među kojima

treba naročito spomenuti »Denik mladog čovjeka« (»Dnevnik mladoga čovjeka«), dalje »Příručník sokolských činnovníků« (»Priručnik za sokolske funkcionere«) i stručno i zorno obrađeno malo delo »O zřízení sokolském« (»O sokolskim predavanjima«). Njegova sličica »Schüze výboru jednoty« (»Sednice uprave društva«) pripomogla je u mnogim mestima objašnjenju zadatka, kao i prava i dužnosti sokolskih funkcionera. Isto tako i »Ročenka sokolských činnovníků« (»Godišnjak sokolskih funkcionera«) ponikla je njegovom inicijativom. Kada je bio osnovan sokolski ilustrirani tehnik »Jas«, bio je brat Štjepanek jedan od troje, koji su sačinjavali njegov kuratorij. Tako je brat Štjepanek bio svudje, где je u ČOS ponašao misao za kakav rad ili za kakav priredbu.

Naročitu svoju pažnju poklonio je brat Štjepanek slovenskom pokretu u Sokolstvu. Već pre rata on je učestvovao u svim sokolskim odsanstvima, koja su polazila u slovenske zemlje, a od prevrata bio je jedan od najvernijih saradnika brata dr. Šajnera na stvaranju i povezivanju veza i saveza sa Sokolstvom ostalih slovenskih naroda, da bi se kasnije obnovio Savez slovenskog Sokolstva. A kada je to bilo ostvareno, brat Štjepanek izabran je tajnikom Saveza slovenskog Sokolstva, na kome je mestu ostao sve do svoje smrti.

Saučešće Saveza SKJ povodom smrti br. Štjepanka

Povodom smrti brata Vincence Štjepanca, Savez SKJ uputio je sledeća brzopisna saučešće:

Savez slovenskog Sokolstva
Praha III
Tiršev dom

Duboko potreseno celokupno jugoslovensko Sokolstvo turobno spušta glave pred odrom velikog brata Štjepanca, zavetujući se, da će mu sačuvati trajan spomen u svojim redovima.

Zdravo!

Za Savez

Sokola Kraljevine Jugoslavije:

Tajnik: Zamenik starešine:
Brozović Paunković

Češkoslovačka obec sokolska
Praha III
Tiršev dom

Preneraženi tužnom veštu, da je naš mili brat Štjepanek mrtav, hitamo da Vam izrazimo svoje najiskrenije saučešće nad udarom, koji je snašao Vas i nas. Neka je večna slava dragom pokojniku!

Zdravo!

Za Savez

Sokola Kraljevine Jugoslavije

Tajnik: Zamenik starešine:
Brozović Paunković

Saučešće Saveza SKJ porodici brata Štjepanca

Savez SKJ kao i I zamenik starešine brat Gangl uputili su povodom smrti pok. brata Štjepanca pokojnikovoj udovi svoja najtoplja saučešća.

Saučešće jugoslovenskih sokolskih župa

Sve jugoslovenske sokolske župe uputile su povodom smrti brata Vincence Štjepanca svoja topla bratska saučešća Češkoslovačkoj obci sokolskoj.

Venac Saveza SKJ na odar braća Vincenca Štjepanca

U ime celokupnog jugoslovenskog Sokolstva Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije položio je na odar pokojnog brata Vincenca Štjepanca krasan venac od svežega sveća s trakom u državnim bojama, na kojoj je napis: »Milom bratu Vincencu Štjepaniku — Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije. —

Prestavnici Saveza SKJ na pogrebu pokojnog brata Vincenca Štjepanca

Na pogrebu pokojnog brata Vincenca Štjepanca u Pragu Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije odlučno je da ga zaustupaju I zamenik starešine brat Gangl, predsednik Prosvetnog odbora brat dr. Belajčić i član Izvršnog odbora brat dr. Dragić.

Povodom godišnjih skupština naših jedinica

Samo ispravni i spremni na vodstvo!

Godišnje skupštine su već u punom toku, pa treba da se osvrnemo na nekoju pitanja, koja se svake godine rešavaju na ovim skupštinama. Jedno od najglavnijih pitanja jeste izbor novih uprava: četa, društava, župe i Saveza. I te uprave treba da budu stvaraoci i nosioci rada, reda i napretka naših sokolskih jedinica.

Na ovim godišnjim skupštinama treba videti, da li su i koliko su dosadanje uprave izvršavale svoje zadatke.

U prošlosti imali smo, doduše, mnogo pozitivnih, ali i mnogo negativnih rezultata toga rada. S pozitivnim radom moramo biti zadovoljni, jer, končno, napredak nam je u cilju. Ali negativan rad, neuspeh pojedinih jedinica, to je živa rana na našem telu, koja mora svakog pravog i iskrenog Sokola da boli.

Novostvorenim stanjem u našem Sokolstvu, za ovo relativno kratko vreme, imali smo veliki priliv članstva.

Taj priliv trebao bi nas radovati, ali mnoge dobre Sokole ne raduje, jer izuzevši one, koji su iz pobjude i simpatije prema Sokolu stupili u sokolske redove, imamo vrlo veliki broj i takvih, kojima nije baš sveto ono »Ni koristi ni slave!« Oni despevaju i na vodeća mesta, a njihovo delanje kao »funkcionera« već smo mnogo puta osetili. Dovoljno bi bilo samo kada bi nabrojali nekoliko takvih slučajeva, a koji nisu poznati širem krugu. Ali kako možemo tražiti od nekoga da sokolski radi i misli, kad on ne pozna ni najošnijuu sokolsku načelu. Zato moramo da vršimo selekciju naših redova. Jer dojedila su vajkanja, svade i zadjevice. Ne zavaravajmo se strana našega rada koje bleste, nego razmotrimo i one tamne, pa ćemo videti, sto nam valja raditi.

Za rad opšte — sokolskoga značaja, a specijalno našeg jugoslovenskog Sokolstva, pozvani su ljudi, koji će možemo izabrati na našim godišnjim skupštinama u uprave. Zato ne birajmo one, kojima je do titule, koji žele da im imu u novinama izade; prave i prekaljene Sokole trebamo za vode. Mame se onih koji su slatki na rečima, a gorki na delima; imali smo prilike da ih upoznamo.

A vi, koji ponete sokolsko breme, kada ga teško bežaće nositi, koji ste prošli kroz mnoga iskušenja, gde ste? Oživite, okupite mlade oko sebe, dajte im poletu, podignite im duh! A vi, mladi, poduprite snažnije svojim plećima pod sokolsko breme i ne podajte se malodušnosti. Imate svetiljku primera, same se okreneite u prošlost.

Veličinom i lepotom sokolske misli ne sme nikko da se titra.

Pred svim ovim ne zatvorimo oči, nego ih otvorimo za vremena, jer sa ruba hridi put vodi u — ambis!

D. N., Bgd.

Mnoga naša društva ne posvećuju ovoj završnoj faziji našeg jednogodišnjeg rada svu onu pažnju i ne pridaju joj onu važnost, koju ona zasluzuje, shvaćajući značenje glavnih godišnjih skupština površno i neozbiljno, ne ulazići ni malo truda, da bi utvrdili: da li je rad prošle godine zadovoljio, da li je mogao biti bolji te, nadalje, koji su eventualni razlozi prečili taj rad i što bi se sve moralno poduzeti, da se te poteske otklone, a da bi tako naš rad u novoj godini bio bar u istoj liniji s našim težnjama.

Krvnju za nerad ili neuspene mora da snosi uvek uprava, jer je ona najčešće kriva, bilo svojom nespособnošću ili nehajem. »Od glave riba smrđi«, kaže naša poslovica, i to je istina. Zar nije običaj kod mnogih naših društava, da se na mesto starešine i potstarešine postavljaju ljudi »za paradu«, dabbome imunčiji, ali u isto vreme slabok odgojeni, da nije ni čudo, što ništa ne polazi »za rukom« i što se u društvu događaju nemile pojave, pa i svade! Koliko se puta čuje da se nagovaraju razni kandidati za starešinu rečima »Primi se, nemaš ništa raditi; ti samo reprezentiraš društvo i narediš...« ili: »Coveće, to ti je najlakša dužnost...« ili: »Izabraćemo toga i toga, on ima novaca...« ili: »On je na takvom položaju, da nam može koristiti...« i t. d. Medutim najmanje se pazi na to, da li je taj kandidat do stojan da nosi naš naziv starešine jednog sokolskog društva! Dabbome, kad je na čelu jednog društva takav starešina onda da će i drugi funkcioneri zatajiti ili raditi onako, kako se njima prohtije, upravo svaki će raditi ono, što nije bude volja, a takav rad, rascepán i nestaložen, neće sigurno doneti nikakve korišću, već naprotiv štetu i pogledi i značenje pravog sokolskog društva. S takvim, eto, radom i raspoloženjem počeo ulaz u novu godinu i dolazi na glavnu godišnju skupštinu, kada se gotovo uvek pred polovicom brojem članstva (jer nema interesa) daju izvezstaji i biraju nova uprava, koja će samo nasledovati mane i slabosti one pred njom!

Ima i u takvim društvinama braće, koja s bolom gledaju na ovakav rad sokolskog društva, ali ne mogu ništa, jer su osamlijeni i jer su u očima onih drugih »oholi i nesokolski ambiciozni«. Takvom zlu treba energično stati na

kraj i našim društvinama vratiti njihovo pravo značenje, a njihovom radu udati određen plan, te držeći se sokolskih načela ići odgajati članstvo i, zatim, preko spremnih sokolskih pripadnika širiti sokolsku misao u narod, osvajati sreću i podizati na svakom pojlu duh naroda.

Zalosno je, ali istinito, da mnogi funkcioneri ne znaju ni imena osnivača Sokolstva, ne poznaju ni u najkrupnijim potezima borbe i napore Sokolstva, njeđu zadatku u životu naroda i cilju, koji želi postići. Zalosno je, da se novom članstvu ne prida gotovo nikakva pažnja, da ono ostaje — iako već pripada Sokolstvu — laičku u sokolskim pitanjima i da je za njih Sokolstvo večita nepoznаница. Zar imamo prava tražiti od te nove braće da postanu boljima od nas, kad im primirima pokazujemo samo ono što nikada ne bi trebali znati?

Možda će ovo, što ću spomenuti, mnogo izgledati nečekano i nepovedivo, ali bilo bi vrlo potrebno, naime, da župe ispitaju na jednom za to naročito određenom sastanku sve izabrane funkcionere, da se uveri o njihovoj spremi, pa da ih tek tada imenuje vrišćionicima društvenih dužnosti! Tačko bi ipak u uprave sokolskih društava u sokukske ruke! — M. G., Dr.

Narodnom duhovnom jedinstvu Sokolstvom kroz selo

Jedan uzoran primer Sokolske župe Mostar, kako se pridiže na narod na selu kroz Sokolstvo

A, kakvi moraju biti seoske sokolske vode?

— Oni moraju imati tri rasne sejlačke vrline: veru u Boga, istražnost u radu i male potrebe.

— A, zašto tri vrline? upita vas saradnik.

— Jer bez Boga sve znanje i bogatstvo ljudi ne može ukloniti nevojne i bede iz naroda.

— Bez istražnog rada nema pobedni u kom poslu.

— A, bez malih potreba ljudi su slični šupljim mešinama, koje niko ne puniti ne može. Jer

KRCNIKA

Stogodišnjica »Novina Horvatske«. Dne 6 o. m. navršilo se 100 godina, od kada je izšao prvi broj »Novine Horvatske«, koje je izdavao Gaj, a koju se kasnije nazivale »Ilirske Novine« te »Novine horvatsko-slavonsko-dalmatinske«. Napokon dobile su ime »Narodne Novine«, pod kojim imenom izlaze još i danas, kao polustubični organ Savske banovine. Ove novine bile su jak faktor narodnog prepričanja i budenja narodne svesti, a s njima je Gaj položio i temelj novinarstvu u bivšoj Hrvatskoj upotpunjavši razloga spada ovaj dogodaj u red najvažnijih kulturnih dogodaja naše novije istorije. U prvoj godini izlazio je list u kajkavskom dijalektu i u starom pravopisu, ali već u drugoj godini počne pisati u štokavštini i u novim fonetskim pravopisom, čime je približio hrvatsku književnost srpskoj. Kasnije dobitne su ove novine i literarni prilog nazvan »Danica Hrvatska«, koji je omogućio mlađim pesnicima i piscima da u njemu objavljuju svoje radove. Prigodom 100 godišnjeg jubileja »Narodnih Novina« i same ilirske Zagrebačke akcije — u stvari jugoslovenske ideje — u sklopu ove godine priredi velika »Ilirska izložba«.

30-godišnjica smrti dra Dinka Vitezovića. Na Božić prošlo je 30 godina od smrti poznatog istarskog narodnog vode dra Dinka Vitezovića, prvog hrvatskog narodnog poslanika Istre u běčkom parlamentu. Zasluzni pokojnik rodom bio je iz Vrbnika na Krku, a školovanje u Zagru, Beču i Padovu, gde je 1847 godine i doktorirao. Već za vreme studija on se priključuje mladoj generaciji, oduševljenoj pobornici za narodni preporod te postaje intimni prijatelj dalmatinskog preporoditelja Pavlinovića. Do 1873 bio je državni činovnik u Zagru kod državnog pravobraništva, ali te godine narod u Istri izabere ga za svog zastupnika u državnom saboru. Punih 18 godina bio je Vitezović poslanik, ujedno i duhovni voda našeg naroda u Istri te glavni saradnik trčanskog lista »Naša Slava«. Ogroman je bio njegov rad i na ekonomskom podizanju bednog naroda te za njegovo oslobođenje od gospodstva Italijanskih grofova, kojima je pripadala većina zemlje, dok su Istrani bili koloni. Po njemu bila je svojedobno nazvana i istarska sokolska župa — župa dra Dinka Vitezovića.

70.-godišnjica Antonije Kasovića Cvijića. Dne 13 o. m. navršila je 70 godišnjicu života i 50 godina rada poznata književnica Antonija Kasovića Cvijića, koja je u dalekom rodu s komponistom Lisinskim. Nakon dovršenih nauaka srednje škole, ona se posvetila studiju pedagogike u Beču te je postala reorganizator dečjih zabavista. Posvetila se je naročitom ljubavi studiju zagrebačke prošlosti i prošlosti zagrebačkog pozorišta. Skoro četiri decenije piše o tome foltenu u zagrebačkim listovima. Mnogo je i prevodila, naročito pozorišne komade, a i sama je napisala nekoliko pozornišnih komada od kojih je najbolje delo »Ilirski akvarel«.

Jugoslovensko-bugarsko bratstvo na dobrim putu. Nakon mnogih uspešnih medusobnih poseta, kojima je cilj međusobno upoznavanje, zbljenje i lični kontakt, ovim kulturno i privredno nacionalnim nastojanjima teče uporedo i rad na političko-nacionalnom zbiranju dvaju bratskih naroda, pa u tom pogledu treba spomenuti pozdrav, koji je uputio Ni. Svetost Patrijarh Varnava bratskom bugarskom narodu prigodom svetih praznika Hristovog rođenja, a i pozdrav predsednika kraljevske bugarske vlade g. K. Georgijeva našem narodu, kojeg naziva »bratskim«. Ovom prilikom

SOKOLSKI GLASNIK

pretdsednik g. Georgijev, govoreći i o teškom gubitku, koji je smrću Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja zadesio naš narod, rekao je: »Najteže je pak ovo pogodilo nas, jer je Svojom iskrenom politikom srdačnog i bratskog prijateljstva s našom zemljom blaženopočivši Viteški Kralj Ujedinitelj pridobio srca sviju Bugaru. Naše sačeće bilo je i ostaje sačećestovanje rođenog brata. Želim bratskoj Jugoslaviji, da očuva i u buduću svoje nepokolebivo jedinstvo i veru u vlastitu snagu, koje je pokazala u nedavnim teškim danima. Želim najsrdačnije, da bi se politika bliženja i sporazumevanja obaju naroda, koja pokazuje već toliko lepih uspeha, produžila i da bi u budućnosti bez trzavica mogli Jugoslaveni i Bugari sa svojim radom mira i sporazuma dati čovječanskoj kulturi ono, za što ih čini sposobne njihova sudbine i stvaralačka snaga i da bi predneli svoj deo za obezbeđenje mira na Balkanu.«

80-godišnjica Jelene Maroti Šoltesove. Dne 6 januara ove godine navršila je 80-godišnjicu svog plodnog i radnog života Šoltesova, poznata slovačka književnica i jedna od prvih organizatora nacionalnog i kulturnog života slovačke žene. Niz godina ona je uređivala i izdavala list »Živena«. Šoltesova je tip dobre, veoma naobražene i plemenite žene, koja je pri tome i energična boritičica za narodnu pravu Slovaka. Napisala je više priča i novela, a i poučnih članka. Osobito je cenjen u Slovačkoj i Češkoj njen veliki roman »Protiv toku«. Njeno glavno delo pak je knjiga »Moja deca«, u kojem na nežan i fin, duboko psihološki način opisuje sreću majke, koja prati razvoj svoje dece.

150-godišnjica »Tajmsa«. Dne 1 januara ove godine proslavio je »Tajms«, najveći engleski dnevnik, koji — iako nije najrašireniji — spađa među najuticajnije listove sveta uopće, 150-godišnjicu svog izlaženja. Ovaj list izlazi dnevno na 20 do 24 stranice velikog engleskog formata i predstavlja važan politički organ u engleskom imperiju, na kome sarađuju najbolji engleski novinari, pisci i političari te diplomati. Od godine 1785 do 1810 bio je glavni urednik »Tajmsa« Džon Volter, iz njega list je vodio njegov brat Vilim, koga je u tome nasledio sin Džon. Porodica Valtera postala je vlasnik lista, koji dolaskom Tome Barnesa na mesto glavnog urednika postaje nezavisni organ. Još i danas članici u »Tajmsu« ne nose potpis autora.

Razne kulturne vesti. Ovogodišnju poljsku državnu nagradu za najbolje literarno delo dobila je poznata poljska pisateljica Kazimiera Ilakovićovna, Ilakovićovna rođena je 1892 u Vilnu. Nakon srednjoškolskih nauka apsolvirala je Jagelovski univerzitet u Krakovu. Od 1918 do 1926 bila je u Varšavi referent a kasnije savetnik ministarstva vanjskih poslova, a od 1926 godine lični sekretar maršala Pilsudskog. Kao liričarka ona spada u red najboljih pesnika savremene Poljske. Do sada je napisala 17 svezaka poezija. Godine 1930 rodno mesto Vilno odlikovalo ju je Mickijevićevom nagradom.

Dne 9 januara o. g. navršio je 70-godišnjicu života Gustav Narcis Mayerhofer, češki pisac, nacionalni radnik, osobito zasluzan u Središnjoj školskoj matici i poznati prevodilac.

Jubilej varażdinske gimnazije proslavice se naredne godine, kada protiče 300 godina od njenog osnivanja, dok je ovih dana proteklo 80 godina, od kada je ova gimnazija, kao jedna od najstarijih u zemlji, dobila 7 i 8 razred.

Jesam li posao preplatu za sokolske liste?

pohvalil četno delovanje ter predlagal razrešnicu, koju je bila soglasno sprejata i odobrena. Tudi proračun za l. 1935. je bil soglasno odobren. Po krajem odmoru so nato sledile volitve nove uprave ter je bila predlagana lista soglasno odobrena. Izvoljeni so bili starosta br. Rok Kestner, podstarosta br. Vinko Kušar, načelnik br. Boris Mozetič, načelnica s. Stanovnik Vera, predstavnik br. Jaka Vrhovec, kot odborniki pa bratje Starin Stane, Pezdir Marija, Hrovat Gabrijel, Kosanc Anton, Košir Anton, Pavlović Fine, Ažman Jože, Pavlović Franc, revizorja br. Kane Avgust in Mrak Franc. Po volitvah se je br. starosta zahvalil za izvolitev in obljubil vso svojo pomoč za preovit in razmah sokolske misli v Kozarjah. V imenu matičnega društva je pohvalil četno delovanje dr. Rems, ki je tudi podal nekaj smernic za uspešno sokolsko delovanje. Br. Kušar je nato zaključil občini zbor s pozivom na vztrajno sokolsko delo. J. H.

LJUBLJANA. — Občni zbor Ljubljanskega Sokola. Najstarejše sokolsko društvo na slovenskem jugu »Ljubljanski Sokol« je polagal 10. t. m. obračun svojega dela za leto 1934 na 67. redne občne zboru ob prav častni udeležbi članstva. Zborovanje je otvoril društveni starosta br. Bogumil Kajzelj.

Uvodoma se je s pjeteto spomnil prvega Sokola Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, nato pa pozdravil mladega kralja Petra II. V svojem nadaljnjem govoru se je brat starosta spomnil vseh pomembnih dogodkov v preteklem letu: proslave 60 letnice častnega staroste br. dr. Viktorja Murnika, 25letnico jezdnega odseka in pogreba Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v Beogradu. V letošnjem letu bo treba misliti na lastni krov, ker dosedanj prostori že davno niso več primerni. Spomladi bo svečana otvoritev urejenega letnega telovadnišča. Za letos v juliju ali avgustu pa ima Ljubljanski Sokol namen prirediti izlet v Sofijo, združen z javnim telovadnim nastopom. Končno se je br. starosta spomnil vseh umrlih bratov in sester, kajih spomin so zborovalci počastili s »slavijo«.

Poročila društvenih činovnikov so pokazala ogromno delo, ki ga je izvršilo društvo v preteklem letu.

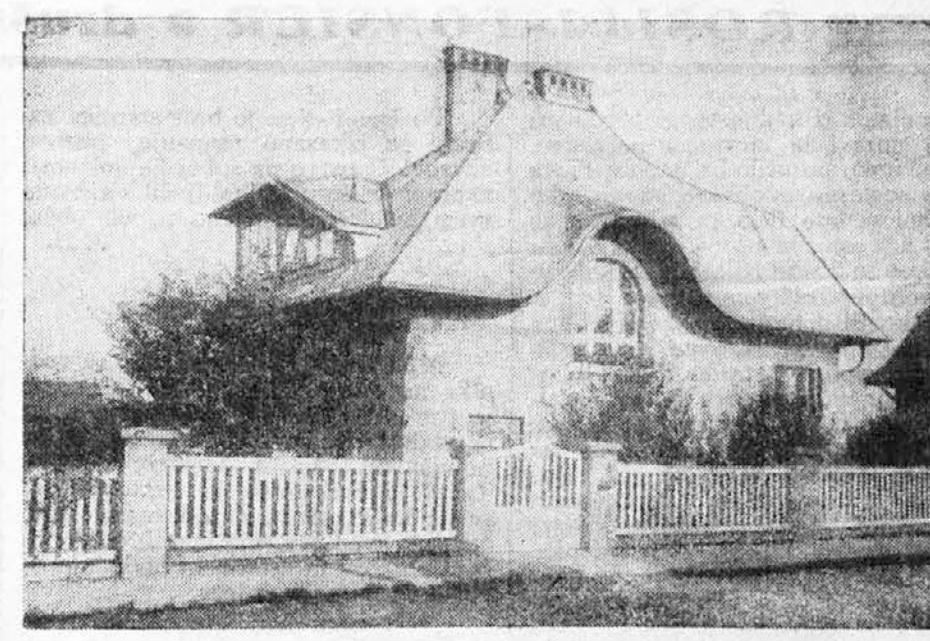
Prosvetar br. Polovič je najprej predstavil zvezno poslanico, nakar je podal svoje izčrpno tajniško poročilo br. Ahčin. V letu 1934 je društvo izpolnilo 71. letno obstoja, današnji redni občni zbor pa je 67. po redu. Beležimo lepe uspove v telovadbi, razvijamo življeno gradbeno delavnost na letnem telovadnišču. Dostojno smo proslavili 60 letnico rojstva in 10 letnico starostovanja br. Bogumila Kajzelja ter 60 letnico rojstva in 40 letnico sokolskega delovanja častnega staroste br. dr. Murnika. Od telovadnih uspehov so zlasti pomembni: telovadna akademija, zmagajo obeh vrst članov in članice pri zveznih tekma v prostih panogah v Zagrebu in zmaga v zvezni tekmi v odboru. 22. julija je priredilo društvo propagandni izlet v Šmartno v Tuhinjski dolini, ki je dosegel svoj namen. 19. avgusta pa se je večje odposlanstvo udeležilo razvijanja praporov na Vrancem. 20. oktobra je bila žalna svečanost za Viteškega kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem, 1. decembra pa je bila proslava praznika zedinjenja. Društvo je priredilo miklavževanje in božičnico za mladino. Društvo je se delovalo pri vseh sokolskih in narodnih svečanostih.

Prosvetar br. Polovič je poročal, da se je tudi prosvetno delo pridno in premišljeno gojilo. Najbolj marljiv je bil lutkovni odsek pod vodstvom br. Lojzeta Kovača. Bila so nadalje vsakovrstna predavanja in nagovori pred vrstami.

Načelnško poročilo je podal načelnik br. Rudolf. Telovadbo vseh oddelkov je vodil prednjaški zbor, ki je štel 29 članov in 22 članice. Telovadilo se je v 9 oddelkih. Skupno je telovadilo v 600 urah 41.470 oseb. Za izpolnitve znanja ima članstvo zlasti pa prednjaški zbor strokovno knjižnico, ki šteje 1118 knjig. V častnem številu se je društvo udeležilo s telovadci in telovadkami zletov v Sarajevu in Zagrebu ter okrožnega zleta na Vrhniki. Mimo tega so telovadci in telovadke sodelovali pri nastopih bratskih društav v okrožju in župi, pa tudi izven meje naše države, in to na pokrajinskih zletih ČOS v Opavu in v Ustju na Labi. Ljubljanski Sokol ne išče več prave rešitve v telesno-vzgojnih vprašanjih, ne išče smeri, ker jo že ima. Njegovi priznani učitelji so to smer potrdili in preizkusili s praktičnim delom. V tem oziru nas vodi dr. Murnik in njemu se imamo zahvaliti, da se postopom dvigamo.

V začetku zime je društvo priredilo smučarski tečaj za članice in načelnice, ki ga je vodil br. inž. Kavčič. V decembru je odsek priredil 2 izleta na Dobeno in Rašico. Društvena smučarska tekma je bila 11. februarja na Kureščku ter je tekmovalo v smučkih likih 11 članov. V smuku pa 11 članic. Na poziv župnega načelnika je odsek 1. oktobra izstopil iz JZSS, in to predvsem iz razloga, ker JZSS ni hotel sprejeti emotnih načel SSKJ za sklepanje sporazumov s sportnimi zvezzama.

Zdravniško poročilo je podal društveni zdravnik br. dr. Franta Mis-

Vila pok. br. Vincence Štjepaneka u Pragu (Nusle 642)

Jesenji je pričela poslovati v prednjaški sobi redno vsako sredo zdravniška posvetovalnica, katere so se bratje in sestre obilo posluževali.

Za jezdni odsek Ljubljanskega Sokola, ki je praznoval jeseni svojo 25 letnico, je poročal br. Vladimir Franek. Odsek se je udeleževal vseh sokolskih svečanosti, priredil je 7. oktobra proslavo svoje 25 letnice. Odsek šteje 70 rednih članov in članic.

O bodočem domu je podal lepo poročilo v odsotnosti predsednika br. dr. Vl. Ravničarja br. Leo Čebular.

Poročilo ruskega odseka Ljubljanskega Sokola je podal starosta br. Nikolaj Tkačev. Odsek šteje 47 članov, 7 članic, 3 načelnice in 7 moške dece.

Telovadbo obiskuje 11 članov, 4 članice, 3 načelnice in 7 moške dece. Ruski odsek se je počeli udeleževali vseh sokolskih svečanosti, sam pa priredil 2. septembra javni nastop v Tivoliu, ki je prav lepo uspel. V zadnjem času se je osnoval tudi smučarski odsek za enkrat s 7 članji in članicami.

O društvenem gospodarstvu je poročal br. Čebular. Denarno stanje društva je bilo kljub gospodarski krizi dokaj ugodno. Naječ izdajnik je zahtevala ureditev letnega telovadnišča, predvsem ograja. Dohodki od prireditve v minulem letu so bili zadovoljivi. Društveno imetje: 269.797 Din, dočim znača 26.436 Din dohodkov in toliko izdatkov, so izvolili zborovalci društveno upravni razrešnicami.

Proračun s 179.550 Din dohodkov in toliko izdatkov je bil sprejet.

Lepo malo je vršil med članstvom tudi socialni odsek pod vodstvom staroste br. Kajzelja. Svojo prvo in najvažnejšo malo je smatral odsek — omiliti med svojim članstvom brezposelnost, kar mu je v prečesnji meri uspelo. Pod okriljem odseka je društvo priredilo božičnico, pri kateri je obdarovalo s perilom, obliko in drugimi koristnimi predmeti 69 moški in 56 ženske dece, s čajem in pecivom pa pogostilo nad 400 sokolskih dece.

Po statističnem poročilu br. Simončiča šteje društvo 31. decembra 1934; 1194 članov, 500 članic, 240 moškega, 217 ženskega načelnika, 237 moških in 180 ženskih dece, skupno 2568 pripadnikov.

V novo društveno upravo so bili izvoljeni: starosta Bogumil Kajzelj, podstarosti dr. Fran Kandare in inž. Albert Poženel, načelnik Rudolf Rudolf, podnačelnica inž. Gojmir Pehani in inž. Kajetan Kavčič, načelnica Vazzaz Milica, podnačelnici Vera Mandričova in Jelica Vazzazova, prosvetar Ivan Polovič, tajnik France Ahčin, blagajnik Tomo Burgstaler ter 11 odbornikov.

J. H.

LJUBLJANA. — Občni zbor Sokola IV. Sokolsko društvo Ljubljana IV je polagal 13. t. m. obračun svojega dela v minulem letu. Zbra se je udeležilo precej članstva. Občni zbor je otvoril starosta br. Drago Pogačnik, ki je uvodoma toplo pozdravil vse navzoče. V svojem govoru je izrekel zahtelo vsem dobrotnikom in podpornikom društva. Ugotovil je, da je bilo društveno delovanje razmeroma dobro, kljub težki stiski. Ob koncu svojega govoru se je s pjeteto spomnil Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, ki je kumoval sokolskemu praporu Sokola IV. Blagopokojnemu kralju Mučeniku so zborovalci zaklicali trikratni slava, mlademu kralju Petru II. pa zdravilo! Prosvetar br. Jakob Novak je nato prečital novoletno poslanje SSKJ, nakar so sledila poročila društvenih funkcionarjev. Obširno in pregledno tajniško poročilo je podal tajnik br. Milan Antosiewicz, najprej splošni društveni pregled, nato pa se dotaknil važnejših dogodkov v minulem letu. Društvo je pokazalo izredno delavno življenje ter se je ustavilo v društvu pod predsedstvom br. Dragi Kosma socialni odsek, ki je v polni meri izvršil svojo vzišeno načelo. Društvo je priredilo javen nastop, udeležilo se pokrajinskih zletov v Sarajevu in Zagrebju ter vseh važnejših prireditiv v okrožju in župi.

Po tajniškem poročilu je nato podnačelnisko. Telesnovzgojno delo je vodil prednjaški zbor, pri vadbi vseh oddelkov. Pri javnem nastopu pa je nastopilo 129 oseb. Zelo marljiv je tudi smučarski odsek, ki se je udeležil okrožnih tekem in priredil sam dve društveni tekmi iz izredno povoljnimi uspehi. Statistika izkazuje ob koncu leta 1934. 247 članov, 83 članic, 323 moškega in 30 ženskega načelnika ter 65 moški

ROSJA-FONSIER • društvo za osiguranje i reosiguranje • Beograd

nov in članic iz bednostnega fonda pri banskim upravi in mestnem načelstvu. Gospodarsko poročilo br. Janeza Pusta je bilo soglasno odobreno, ravno tako proračun za leto 1935. in prispevki na članarji. Proračun izkazuje 58.000 din dohodkov in 50.694 izdatkov. Sledile so nato volitve društvene uprave ter je bila po krajši debati soglasno izvoljena naslednjna uprava: starosta br. Drago Počepčnik, podstarosta br. Tit Grčar, načelnik br. Antosiewicz Milan, načelnica sestra Tinka Lukežević, prosvetar br. Jakob Novak, kot odborniki pa bratje in sestre: Selan Slavka, Roš Lojze, Kompare Lojze, Pust Janez, Grom Ante, Magušar Jožef, Likozar Konrad, Kosem Drago, Roš Zdenka, Grzinič Marko, Menart Rade, Vidmar Jakob, Zupančič Ela, Gradisar Leo, namestnika br. Ravnihar Franc in Verti Franc, praporščak br. Grzinič Zorko, namestnik b. Ravnihar Franc, nadzorni odbor bratje Žerjal Anton, Pečnikar Anton in sestra Maša Gromova, častno razsodišče pa bratje Antosiewicz Milan, Novak Jakob, Grzinič Zorko, Lukež Tinka, Grom Ante, Blaž Milan in Roš Mica.

Zupa Novi Sad

BAČKA TOPOLA. — Petodnevni praktični tečaj za vode sokolskih četa. Sokolsko društvo Bačka Topola održalo je prvi petodnevni praktični tečaj za vode Sokolskih četa od 27 do 31 decembra 1934 godine.

Na tečaju je obradeno iz tehničkog dela: strojne vežbe, proste vežbe, vežbe na vratilu, pesničanje, igre, raz-

Po izvolitvi se je brat starosta zahvalil za izkazano zaupanje, pozival navzoče članstvo na sokolske dolžnosti napram društva ter zaključil z Zahvalo vsem udeležencem lepo uspeli občni zbor. J. H.

Zupa Maribor

MARIBOR. — **Zupni tečaj za vodnike naraščaja.** Mariborska Sok. župa je priredila 7 dnevni prednjački tečaj za vodnike in vodnike naraščaja, ki se je vršil od 2. do 8. januarja v Ptiju. Tečaj je obiskovalo 16 bratov in 22 sester iz 26 edinic. Zaradi nezadostnih gmotnih sredstev smo morali odkloniti še 32 bratov in sester, ki bodo morali počakati na prihodnjega.

Naše stremljenje gre za tem, da bo vsak vodnik-četa naraščaja prišel v tak tečaj, ker se zavedamo, da je vzgoja naraščaja najvažnejša naloga Sokolstva, ki je v prvi vrsti vzgojna organizacija. Tečaj je uspel prav dobro in smo prepričani, da bo pripomogel k novemu razmahu vzgojnega dela med sokolsko mladino.

nik, Kosta Lavarac, starešina društva, Vinko Aras, načelnik društva, Miloš Kvarčević, v. d. tajnika, Duro Trbović, prosvetar, Ristić dr. Radivoje, Sahnenko Trofim, Stojadimović Sima, Dobrila Dragutin i Šijašić dr. Aleksandar, le-

tečaj jo pohadalo 20 članov. Svi tečajci imali su stan u društvenoj čitaonici uredenoj na internatskoj osnovi, gde su imali na raspoloženju i društvo na knjižnicu. Tečajci su u velikim odu-

Današnje stanje naših seoskih četa izneseno u kratkim crtama izgleda ovako:

1. Četa Bikovo. Ova naša četa osnovana je i od strane br. župe priznata 1930. g. U ovoj našoj najstarijoj četi do smrti bivšeg starešine br. Tonkovića Veca, kao i premeštaji mesnog učitelja br. Turato Ivana (rodom iz Omiljske) u Suboticu, koji je vršio dužnost načelnika-tajnika-prosvetara, rad je teko potpuno normalno, dok je posle toga nastao mali zastoj u radu. Nadamo se, da će četa u toku ove godine, ako se tamo postavi muška učiteljska snaga lepo započeti rad čete nastaviti i tako će ona izgubljeni rad nadoknadići. Na trodnevnom tečaju za vode seoskih četa od strane ove čete učestvovala su dva brata. U toku godine održano je više vežbačkih časova koje su predvodila braća prednjaci matičnog društva. Četa je imala jednu priedrbu. Četa ima svoju knjižnicu sa 60 knjiga i prima »Sokolski glasnik«, »Sokolsku prosvetu«, »Sokolsko selo« i »Novosti«. Članova ima 57. Skupština u ovoj četi održana je 6. o. m.

2. Četa Tavankut I — Centrala. Osnovana je 1931. a priznata 1932 god. Uprrava: starešina: br. Mačković I., načelnik: br. Stojanović N., tajnik: br. Balažević B., blagajnik: br. Pašić R., prosvetar: br. Romić V., lekar: br. Crnković I. Četa ima 47 pripadnika, a održano je svega 40 vežbačkih časova. Četa prima »Sokolski glasnik«, »Sokolsko selo« i »Vojnički vesnik«. Na trodnevnom tečaju za vode seoskih četa učestvovala su 4 brata, a sama četa učestvovala je na 12 sokolskih priedbri.

3. Četa Tavankut II — Zlatni kraj. Osnovana je 1930. a priznata 1932 god. Uprrava: starešina: br. Preić A., zam. starešine: br. Godar M., tajnik - načelnik: br. Omahen V., blagajnik: br. Godar L. Održano je svega 15 sednica. Četa ima 68 pripadnika. Časovi vežbanja su se održavali redovno po dva puta nedeljno. Četa prima »Sokolski glasnik«, »Sokolsko selo«, »Sokolsku prosvetu« i »Vojnički vesnik«. Biblioteka broji 40 knjiga. Učestvovali su na 10 sokolskih priedbri, a na trodnevnom tečaju učestvovala su tri brata.

4. Četa Tavankut III — Sv. Ana. Osnovana 1931. a priznata 1932 god. Uprrava: starešina: br. Vuković J., zam. starešine: br. Vojnić J., tajnik - načelnik - prosvetar: br. Đurić T., zam. načelnika: br. Jurčak N., blagajnik: br. Tokodi S. Održano je svega 6 sednica. Četa broji 47 pripadnika, a na trodnevnom tečaju su učestvovala 4 brata. Časovi vežbanja održavali su se redovno 2 puta nedeljno. Četa je učestvovala na 12 priedbri. Prima »Sokolski glasnik«, »Prosvetu«, »Sokolsko selo« i »Vojnički vesnik«. Knjižnica broji 20 knjiga. Ova četa je na utakmicama za sokolske čete dobila prelazni dar — srebrni venac — matičnog društva kao pobednička vrsta.

5. Četa Staro Ljutovo. Osnovana je 1932, a priznata 1934 god. Uprrava: starešina: br. Valenčak K., zam. starešine: br. Bilinović P., načelnik: br. Krmptović L., tajnik: sestra Jovanović I., blagajnik: br. Pejić R., prosvetar: br. Balažević L. Četa ima 42 pripadnika, a na trodnevnom tečaju učestvovala su 4 brata. Časovi vežbanja učestvovala su 4 brata. Četa je učestvovala na 8 sokolskih priedbri. Održano je svega 5 sednica. Četa prima »Sokolski glasnik« i »Sokolsko selo«. Ova četa je na utakmicama za sokolske čete dobila prelazni dar — srebrni venac — matičnog društva kao pobednička vrsta.

6. Četa Mali Bajmok. Ova četa je

osnovana 17 marta 1934 pa se za sada još nalazi u privremenom svojstvu. Uprrava čete: starešina: br. Milasić S., zam. starešine: br. Turato I., blagajnik: br. Copko M., tajnik: br. Musin A., načelnik: br. Sudarević B. Članovi uprrave braća: Dulić Lj., Copko P. i Vojnić M. Održano je svega 11 sednica. Četa broji 94 pripadnika, a časovi vežbanja se održavaju redovno dva puta nedeljno. Četa je učestvovala na 13 sokolskih priedbri, a na trodnevnom tečaju učestvovalo je 5 braće. Četa prima »Sokolski glasnik« i »Sokolsko selo«.

7. Četa Mali Beograd. Ova je četa osnovana 1930 god., nije aktivno radila usled tehničkih nedostatka, sve do mesece maja prošle godine. Više puta se pokušavalo da ona ponovo proradi, ali je to uspelo tek u toku prošle godine. Uprrava čete: starešina: br. Bjeđadinović V., zam. starešine: br. Todor Rapajić, tajnik: br. Prica D., načelnik: br. Budislavović M., blagajnik: br. Budislavović P. Četa ima 63 pripadnika i u toku godine imala je jednu priedrbu.

Svoju knjižnicu nemata, ali se koristi Narodnom čitaonicom u selu. Na trodnevnom tečaju učestvovala su tri braće.

8. Četa Tavankut IV — Vukovac. Na traženje i intervenciju brata Mutibarića Ivana, mesnog učitelja, osnovana je 9. decembra pr. g. ova naša najmlađa četa, o čemu smo u »Glasniku« več pisali. Danas ova četa ima 70 članova. Nadamo se, da će i ova četa u toku ove godine pokazati mnogo volje i napretka u radu u kome će je matično društvo uvek svesrdno i u punoj meri pomagati.

M. Čičovački.

Zupa Osijek

OSIJEK. — Župski prednjački ispit održani su u Osijeku 22 i 23 decembra 1934 god. Ispitu je pretsedao br. Vojinović Miroslav, I zam. načelnika Saveza, Ispitu su pristupila 4 kandidata. Sva četvorica su položila i to: br. Janković Oton i s. Savadlinović Kovinka iz Osijek-Matica, br. Sljepčević Braňislav iz Belog Manastira i br. Rajninger Ivan iz Semeljaca.

PETROVCI. — **Hodočašće pešice na Oplenac.** Dana 31 decembra 1934 posetili su Oplenac braća: Veselin Božić, Lazar Kovačević, Đuro Harhaj, Prokopije Vukosavljević i Andrija Puškar pod vodstvom brata Slavka S. Carića, učitelja, i poklonili se grobu Viteškog Kralja Aleksandra Prvog Ujedinitelja. Pomenuta braća su iz Petrovaca krenula u čutanju i par minuta u čutanju i tihoj molitvi Svetišnjemu, pa su zatim celivali grob. Zatim su se drugo zadržali u razgledanju zadužbine, posle čega su se vratili vozom kući.

Ovakovo spontano sokolsko hodočašće svakako zasluguje svaku pažnju i pohvalu i može se preporučiti i drugoj braći, da ga sleduju.

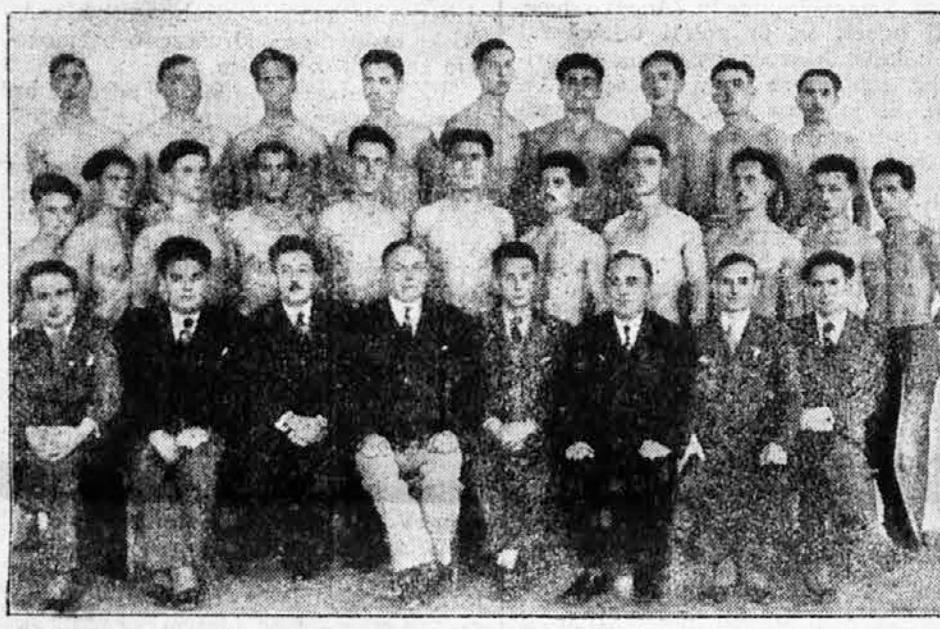
Nisu odustajali. Putem su svuda svi opština zvanično overavali svoj tačan dolazak. U svim mestima su nastajali na srađanju prijem i potpuno razumevanje, a naročito kod žandarmi-rikih stanica, koju su im ukazivali krene gospodrinstvo.

Na grobu Kralja Mučenika je brat Slavko S. Carić održao vrlo dirljiv govor. Zatim je paleći srebrno kandilo, koje su poklonici sobom doneli izvor ove reči: »Neka Ti ovo kandilo svetli, kao što će Tvoj besmrtni duh vitezstva, rodoljublja, istine, pravde i ljubavi svetlosti među nama na veća vremena. Zaklinjemo Ti se, da će naše sokolske misije vazda stajati budno na braniku Jugoslavije. Nakon toga su braća provela par minuta u čutanju i tihoj molitvi Svetišnjemu, pa su zatim izveli grob. Zatim su se drugo zadržali u razgledanju zadužbine, posle čega su se vratili vozom kući.

H. L.

produžnom tečaju polaznici trebaju biti spremni za polaganje društvenog prednjačkog ispita. U župskim tečajima se samo s društvenim prednjačkim ispitom. Tako se vaspitanje prednjaka vrši određenim putem. Ovo se je pokazalo vrlo dobrim i rezultati nisu izostali.

Kako smo već spomenuli za okružja Osijek, Beli Manastir i Donji Miholjac

Petodnevni praktični tečaj za vode sokol. četa, održan od 27 do 31 dec. 1934 u Bačkoj Topoli

ličnosti i vežbe s palicama, za 23 časa; a iz prosvetnog dela: idejni osnovi Sokolstva, istorija Sokolstva, organizacija, administracija, sokolska štampa, zadrugarstvo, plodored i higijena za 11 časova. Usled nepogodnog vremena laka atletika je otpala. Predavači su bili braća: Đoka Stepanov, okružni načelnik

ševljenjem i pažnjom pratili sva predavanja. Za sve vreme bila je među tečajcima uzorna disciplina i najlepše bratsko raspoređenje. Tečaj se održavao u sokolani s dnevno 7 časova rada. Čeo tečaj finansiralo je samo društvo.

Tečaj je bio dobro organizovan i potpuno uspeo.

SUBOTICA. — Rad naših sokolskih četa. Ako, uzmemu u razmatranje život našeg sela danas kao njegov život pre par godina, doći ćemo do prijatne konstatacije, da je naše selo mnogo napredovalo u nacionalnom, prosvetnom, higijenskom, a što je za selo načito važno i u poljoprivrednom pogledu. U radu na teme podizanja našeg sela uzimali su i danas uzimaju učesča razni faktori, od kojih je Sokolstvo nepobitno jedan od najvažnijih. Danas se na selu već jasno ispoljava činjenica, da dobro organizovana i aktívna sokolska četa može i mora da bude središte oko koga će se kretati ceo život našeg seljaka. Tako gledajući na stvari odnosno na zadatak Sokolstva na selu uprava našeg društva odlučila je prošle godine da svoj rad na selu proširi i ojača, što joj je, na osnovu dosadašnjeg iskustva, kao i požrtvovanog i savesnog rada braće članova odbora za sokolske čete, i uspelo. Odbor za sokolske čete u saradnji s braćom učiteljima sa sela, nailazeći i na veliki odziv i saradnju samih seljaka, uspeo je, da u već ranije postojecim četama rad utvrdi i proširi kao i da dve nove čete osnuje, a jednu da reorganizuje. Tako danas naše društvo ima osam četa, čiji je rad i opstanak zasnovan na jednoj vrlo solidnoj osnovi. Taj rad po sokolskim četama ne zasniva se, kao što se to kod neobaveštenih misli, samo na tehničkom polju, nego što je za selo vrlo važno, on zaseća u sve grane narodnog, prosvetnog, zdravstvenog i gospodarskog života. U tu svrhu održano je 58 predavanja od kojih je većina imala prosvetni značaj, a šest predavanja održano je iz poljoprivrede, s praktičnim i stručnim uputstvima iz te grane, koja su dali za to najpozvaniji stručni izvestitelji. Posredovanjem matičnog društva putem Sokolske župe, Kraljevska banska uprava u Novom Sadu darovala je našim četama 500 komada plemenitih sadnica, bresaka i oko 80.000 divljaka jabuka, koje je matično društvo poslalo svojim četama, a ove su iste razdelile među svoje članstvo. Jednom

uprava je našoj molbi isto izašla usred te je upravi svoga rasadnika na Palicu naredila, da sa svojim stručnim osobljem u 10 praktičnim predavanjima na terenu pouči članove seoskih četa u sadnjenju, kalamljenju i oplemenjivanju divljih sadnica.

U svrhu što jače propagande Sokolstva na selu priredilo je matično društvo na Tavankutu III javan čas za sve naše čete, koji je odlično uspeo. Osim toga braće članovi seoskih četa učestvovali su ne samo na javnoj vežbi matičnog društva, nego i na pokrajinskim sletovima u Sarajevo i Zagreb, kao i na proslavi 30-to godišnjice Karlovačkog Sokola i drugim sokolskim priredbama. Svuda su oni bili ne pasivni posmatrači, nego aktívni vežbači u zajednici s ostalom sokolskom braćom. Na utakmicama koje su priredivane za braću iz seoskih četa pokazuju se iz godine u godinu sve lepsi uspesi i volja za postizavanje što boljeg uspeha.

Odbor za seoske čete održao je svega 5 sednica od kojih su dve bile šire konferencije u zajednici s upravama seoskih četa. Na ovim sednicama raspravljalo se o ustrojstvu rada, ustrojstvu četa u onim mestima, u kojima još ne postoje, kao i o svim drugim pitanjima koja su u tesno vezni sa životom i radom seoskih četa. Sva potrebna pismena uputstva i objašnjenja, a isto tako i tehnička uputstva, odbor je tačno i na vreme obavljao.

U odboru za seoske čete nalaze se sledeća braća: pročelnik: Vuković Lamić Veca; tajnik: Ladenhauer Rudolf; članovi: Pozderović L.; Birsa I.; Plavšić V.; Šlezak S.; Jeger D.; Turato I.; Malagurski B.; Vidic J.; Njegovan S.; Sudarević B. i Sudarević N.

Cete su posećivale ova braća prednjači: Tešić L., Pozderović L., Ladenhauer R., Temalić J., Jeger D., Jović V. i Njegovan S. Predavači iz matičnog društva bila su braća: Tadić A., Rajić N., Tišma P., Tešić L., Turato I., Jeger D. i Budanović P., kao i braća dr. Poljaković L., lekar, Vujačić V., Jakovljević i Mincić, stručnjaci za poljoprivredu.

9. Četa Mali Beograd. Ova je četa osnovana 1930 god., nije aktivno radila usled tehničkih nedostatka, sve do maja prošle godine. Više puta se pokušavalo da ona ponovo proradi, ali je to uspelo tek u toku prošle godine. Uprrava čete: starešina: br. Bjeđadinović V., zam. starešine: br. Todor Rapajić, tajnik: br. Prica D., načelnik: br. Bud

tama. Starešina je pročitao govor, a naraštajac I. Vrbac otpevao je pesmu »Pogibija Kralja Aleksandra I«. Saveznu poslanicu pročitao je br. Zvonimir Androšević. Potom je bilo polaganje zaveta vernoštii Nj. V. Kralju Petru II. Zavet je položio sve članstvo, sem onih koji su bili sprečeni opravdanim razlozima. Sokolski podmladak otpevao je državni himnu. Zatim su održane dve deklamacije, potpisane sa zakletve, održan je prigodan govor, te je po svršenom programu, br. starešina zaključio sednicu.

KUPRES. — Proslava Prvog decembra. Proslava Prvog decembra u Kupresu izvršena je prema uputama br. župe.

Po izvršenom programu bilo je polaganje zaveta vernoštii Nj. Vel. Kralju Petru II. Ovoj sednici prisustvovalo je, pored članstva, i gradanstvo kao i predstavnici vlasti.

TARČIN. — Proslava Prvog decembra. Proslava Prvog decembra u Sokolskoj četi u Tarčinu izvršena je u svemu prema uputama br. župe. Zakletvu vernoštii položilo je sve članstvo. Sednici su prisustvovala 152 člana i 52 gradanina.

USTIKOLINA. — Proslava Prvog decembra. Pošto je obavljen verski obred — blagodarenje, svi su članovi pristupili svečanom aktu — polaganju zaveta Nj. V. Kralju Petru II. Sednici je otvorio starešina br. Jevrem Bogavac komemorirajući smrt Viteškog Kralja Ujedinitelja. Zatim je brat Stanislav pročitao predavanje o životu i radu Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja. Posle toga je br. Deric pevao uz gusle pesmu o pogibiji Viteškog Kralja. Dva naraštajaca su deklamovala prigodne pesme. Zatim se je pristupilo usmenom polaganju zaveta vernoštii Nj. V. Kralju Petru II. A potom je izvršena i pismena zakletva. Po izvršenom programu prodavana su »sokolska srca«.

VISOKO. — Sokolska smotra. Sokolsko društvo Visoko održalo je dne 15 decembra 1934. smotru celokupnog članstva. Starešina, otvarajući smotru, poziva prisutne, da odaju dužnu poštu Blaženopočivšem Kralju Aleksandru I Ujedinitelju. Prisutni ključ tri put »Slava Mu!« Pozdravljaju Nj. Vel. Kralja Petra II našto prisutno usmenom polaganju zaveta vernoštii Nj. V. Kralju Petru II. A potom je izvršena i pismena zakletva.

Po izvršenom programu prodavana su »sokolska srca«.

čić, načelnica Marija Nikolić i revizori Brigit Fergačić i Šeršić Franjo. Kad se iscrpao dnevni red da je brat starešina reč br. Ivanu Štefaniju, koji je govorio o saradnji čete i matičnog društva. Četa primenjuje, da je saradnja do sada bila vrlo slaba i napominje braću delegatima, da bi matično društvo obratilo veću pažnju prema četi.

Izabrana je također i posebna uprava, koja će se baviti gradnjom doma. Nato je br. starešina zaključio sednicu.

JABLJANAC. — Glavna skupština. Naša četa održala je svoju glavnu skupština 6 jan. o. g. Nakon konstituiranja krovuma otvorio je četni starešina br. Joso Vukušić glavnu godišnju skupštinu pozdravom prisutnih i pročitao saveznu poslanicu. Iza toga izabrana su dva člana za ovetu zapisnika ove skupštine. Prešlo se na dnevni red skupštine, pa su pojedina braća funkcioneri uprave čete i to: starešina, tajnik, načelnik, prosvetar, blagajnik i revizori iznesli svoje izveštaje o prošlogodišnjem radu. Iz izveštaja se je videlo, da je četa u prošloj godini mnoga rada i negovala sve grane sokolskog delovanja, te da je i finansijsko mnogo jača. Stara uprava dobila je na burni aplauz apsolutorij pa se prešlo na biranje nove uprave čete, u koju su jednoglasno izabrana sledeća braća: starešina Joso Vukušić, trgovac, zamenik starešine: Juraj Borovac, predsednik općine i trgovac, tajnik: Josip Kostelac, opć. heleznički, blagajnik: Ivo Mršić, v. d. opć. blagajnika, prosvetar: dr. Ivo Benić, opć. lekar, načelnik: Ivan Labaj, učitelj i revizori: Ivan Balen, hoteljer i Roko Mršić, postolar. Starešina čete u ime izabrane uprave zahvalio se na iskazanom poverenju i pozvao sve članove, da ga poduprnu u njezinem radu. Kako se nije nitko više javio za reč — to brat starešina zaključuje skupštinu kličući: »Živeo Kralj Petar II! Živila Jugoslavija!«

LOKVE. — Proslava Prvog decembra. Sokolsko društvo Lokve održalo je proslavu Prvog decembra u društvenoj prostoriji. Proslavu je otvorio starešina br. Cenečić dajući reč bratu Kruljcu. Brat Kruljac pročitao je savetu poslanicu. Iza njega nastupili su deklamatori s deklamacijama: »Naš Mrtvi Kralje«, »Našom dobrrom Mrtvom Kralju«, »Tvorcu Jugoslavije, Heroju i Mučeniku« i »Kralju Petru II«. Najsvetaniji čas bio je kad su prisutna braća izgovarala reči zaveta.

KOSTRENA SV. LUCIJE. — Glavna skupština. Sokolsko društvo Kostrena održalo je dne 6 januara 1935 god. svoju 5 glavnu godišnju skupštinu. Prisutno je bilo 80 članova, a župe je zastupao brat Ivan Ivančić, župski prosvetar. Skupštinu otvorio je brat starešina Božo Suzanić. Iza pozdrava skupština i delegata komemorisao je smrt Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, pozvavši Sokole da održe Njegov amanet »Čuvajte Jugoslaviju!«

Zatim je brat tajnik pročitao poslanice bratskog Saveza. Posle toga se brat Ivančić zahvaljuje na pozdravu i izriče skupštini bratske pozdrave župskog stareinstva. Iza čitanja prošlogodišnjeg skupštinskog zapisnika nastaje mala polemika, ali se po skupštini prihvata i overovljuje.

Dalje nastavlja brat Šuran čitanjem tajničkog izveštaja. Moglo se razabratiti iz njegovog izveštaja da se društvo kroz godinu dana preporodilo. Vidljivi su moralni i materijalni uspesi. Skupština ga prihvata s oduševljenim odobravanjem. Isto se tako primaju izveštaji br. Marunić i Valtera, prvi tehničkih i drugi prosvetnoga rada. Prikazali su u krupnijim potezima sav rad svojih odbora. Osobito je sve prisutne skupštine obradovao izveštaj društvenoga blagajnika brata Margana, kojim je objasnio prihode i rashode društvene blagajne u minuloj godini. Iz drugog njegovog izveštaja (statističkog) vidljivo je kako je broj sokolskih pripadnika u 1934 pac kvantativno, a porasao kvalitativno, jer se brisalo članove koji nisu udovoljili svojoj dužnosti. Sada društvo broji 350 pripadnika.

Iza toga uzima reč brat Ivančić. Isteči razliku prošlogodišnjeg stanja društva i sadašnjeg. Čestita upravi i skupštini na lepotu napretku i uspehu.

Nakon izveštaja nadzornoga odbora skupština izražava zapisničku zahtevalnost dodatnoj upravi i podjeluje joj razrešnicu.

I izbor nove uprave za 1935 godinu protekao je u uzornom redu. Stara uprava predložila je jednu, a mala opozicija drugu listinu. Pošto nije bilo vidljive razlike, sem u podeli funkcija stvorena je treća zajednički i prihvadena jednoglasno kako sledi: starešina: Božo Suzanić, poststarešina: Anton Suzanić, tajnik: Šuran Josip, blagajnik: Margan Eduard, načelnik: Bašić Vjekoslav, zamenik: Marunić Ratimir, prosvetar: Šuran Josip, zamenik Andelka Tićić, maticar: Bašić Eduard, ekonom: Vranić Josip, te 9 odbornika. Nadzorni odbor: pretdsednik Grdaković Petar, Pajkurić Kazimir, Stjepan Vidas i Čabrijan Mate. Sud časti: pretdsednik: Anton Suzanić i 3 člana. Tehnički odbor broji 9 braće i sestara, a prosvetni 7 člana. Novoizabrani starešina zahvaljuje u ime novoizabrane uprave na povremenim dužnostima i zaključuje skupštinu.

Posle toga prešlo se na biranje nove uprave. Uz većinu glasova biran je starešinu brat Bare Barečić, zamenik Josip Derenčinović, tajnik Zorka Karlović, prosvetar Danica Vlahinić, blagajnik Ivan Štefanović, načelnik Gašparić, zamenik Joakim Sindić, načelnica Marija Nikolić i revizori Brigit Fergačić i Šeršić Franjo.

SOKOLSKI GLASNIK

Zupa Šibenik - Zadar

PAKOŠTANE. — Glavna skupština. Ova je Sokolska četa održala u nedjelju 6. t. m. svoju glavnu godišnju skupštinu, kojoj je prisustvovala natpolovična većina članova. Nakon pozdrava brata starešine pročitani su izveštaji svih funkcionara uprave.

Izveštaji su saslušani s velikim interesovanjem i na kraju srdačno primljeni na znanje. Prešlo se zatim na izbor nove uprave pa su izabrana sledeća braća: starešina: br. Ante Lačman, zam. starešina: br. August Šarić, tajnik: br. Jovan Mihovilović, načelnik: br. Pavao Bačković, blagajnik: br. Ante Čudina, prosvetar: s. Marija Dvornik, revizor I: br. Marko Juričić, revizor II: br. Andrija Bakija. Pri kraju zahvalio se novoizabrani brat starešina biranim rečima na poverenju te je, pozvavši svu braću na složan i ustajan rad za Kralja i Narod, zaključio skupštinu.

Zupa Varazdin

DEKANOVEC. — Glavna skupština. Ovo graničeno društvo održalo je u nedjelju, 13. januara ov. g. svoju godišnju skupštinu. U prisutu brojnog članstva otvorio je skupštinu starešina br. Grbovec. Iza njegovog govora sledili su opširni i tačni izveštaji sestre tajnice Telišman te braće: načelnika Ovčara, prosvetara Bosanca, refer. za štampu Pavleka, revizora Mažurana i za blagajnika br. Velčić, koji je predložio i novi proračun.

Iz svih izveštaja proizlazi, da je društvo aktivno. Imade 52 člana, od toga 25 vežbača, 11 naraštajaca i 59 dečaka. Organizovan je prednjački i prosvetni zbor te streljački otsek. Društvo je održalo javnu vežbu i sudjelovalo kod 10 drugih jedinica. Predavanja održano je 20 i 63 govora pred vrtom. Osim javne vežbe održane su 2 akademije, 3 svečane proslave, 3 pretstave dilektantskog otseka, 2 zabave i 7 izleta. U knjižnici imade 104 knjige. Društvo je aktivno sudjelovalo na sajajevskom, zagrebačkom i župskom sletu.

Nakon razrešnice staroj upravi jednoglasno je izabrana nova uprava na čelu s starešinom br. Pavlekom, zam. starešina br. Grbovcem, načelnikom br. Bosancem, zam. načelnika br. Ovčarom, prosvetarom br. Velčićem, tajnikom br. Mažurandom, načelnicom s. Mažurandom i zam. načelnice s. Telišman.

Izaslanik župe, brat starešina Belčić, pohvalivši dosadanji rad društva, potstrekao je novu upravi i članstvu na intenzivan rad i u ovoj godini.

VARAŽDIN. — Prvi župski lutkarski tečaj. Cilj je ovog prvog lutkarskog tečaja u našoj župi, da se sokolskim, a naročito prosvetnim radnicima dade teoretsko i praktično znanje, koje je potrebno za saradivanje u ovom granično-sokolsko-prosvetnog rada. Kako je tečaj trajao samo dva dana, to se je gradivo moralo stegnuti na najnužnije i ovog puta su pozvani u tečaj samo oni, koji imaju dovoljno predznanja. U tečaju je bilo 14 članova, 9 članica i 2 naraštajaca iz 5 društava i 13 dečaka. Tečaj je otvorio predsednik ŽPO brat Dedić, istaknuvši zadacu ovog tečaja u važnost kazališta lutkara kao jednog od najboljih sredstava u radu na odgoju sokolske dece i naraštaja. Predavanja su održala članovi župskog prosvetnog odbora i otseka župskog kazališta lutkara. Predavanje se: Istorija lutkarstva, recitovanje, režija, ručne lutke, efekti i muzika (s. Brknjač), dekoracije, kostimi i mehanizam lutkara i micanje te osvetljavanje pozornice (br. Špoljar, župski izvestilac za lutkarstvo), praktička izvedba lutkara (br. Sitar iz Šemovca), sokolske prirede i autorsko pravo (br. Belčić). Vežbe sa učesnicima održali su s. Brknjač i br. Kovačić. Članovi župskog kazališta lutkara izveli su pred učesnicima tečaja jednu pretstavu. Vodja tečaja, koji je održan na župskim troškakom, bio je br. Špoljar. Govorom brata Dedića završen je tečaj.

IVANEC. — Rad pozorišnog odbora. Koncem decembra priredio je naš pozorišni odbor jednu lepu pretstavu i to malu historijsku tragediju u 3 čina »Zulejka« od Milana Hanžeka. Diletantri su uspeli da verno prikažu sve karakteristične momente i da publiku potpuno zadovolje.

Sve u svemu moralni uspeh ove prirede bio je odličan čemu je pored vrlo uspešne igre diletanata mnogo dobro poznavanje i krasna inscenacija, koju je za tu priliku naročito udesio brat Kučelić. Zadovoljni smo i s materijalnim uspachom.

Nakon toga uzima reč brat Ivančić. Ističe razliku prošlogodišnjeg stanja društva i sadašnjeg. Čestita upravi i skupštini na lepotu napretku i uspehu.

Nakon izveštaja nadzornoga odbora skupština izražava zapisničku zahtevalnost dodatnoj upravi i podjeluje joj razrešnicu.

Izbor nove uprave za 1935 godinu protekao je u uzornom redu. Stara uprava predložila je jednu, a mala opozicija drugu listinu. Pošto nije bilo vidljive razlike, sem u podeli funkcija stvorena je treća zajednički i prihvadena jednoglasno kako sledi: starešina: Božo Suzanić, poststarešina: Anton Suzanić, tajnik: Šuran Josip, blagajnik: Margan Eduard, načelnik: Bašić Vjekoslav, zamenik: Marunić Ratimir, prosvetar: Šuran Josip, zamenik Andelka Tićić, maticar: Bašić Eduard, ekonom: Vranić Josip, te 9 odbornika. Nadzorni odbor: pretdsednik Grdaković Petar, Pajkurić Kazimir, Stjepan Vidas i Čabrijan Mate. Sud časti: pretdsednik: Anton Suzanić i 3 člana. Tehnički odbor broji 9 braće i sestara, a prosvetni 7 člana. Novoizabrani starešina zahvaljuje u ime novoizabrane uprave na povremenim dužnostima i zaključuje skupštinu.

Izbor nove uprave za 1935 godinu protekao je u uzornom redu. Stara uprava predložila je jednu, a mala opozicija drugu listinu. Pošto nije bilo vidljive razlike, sem u podeli funkcija stvorena je treća zajednički i prihvadena jednoglasno kako sledi: starešina: Božo Suzanić, poststarešina: Anton Suzanić, tajnik: Šuran Josip, blagajnik: Margan Eduard, načelnik: Bašić Vjekoslav, zamenik: Marunić Ratimir, prosvetar: Šuran Josip, zamenik Andelka Tićić, maticar: Bašić Eduard, ekonom: Vranić Josip, te 9 odbornika. Nadzorni odbor: pretdsednik Grdaković Petar, Pajkurić Kazimir, Stjepan Vidas i Čabrijan Mate. Sud časti: pretdsednik: Anton Suzanić i 3 člana. Tehnički odbor broji 9 braće i sestara, a prosvetni 7 člana. Novoizabrani starešina zahvaljuje u ime novoizabrane uprave na povremenim dužnostima i zaključuje skupštinu.

internatskoj osnovi i o trošku župe. Predavanja su se držala preko celog dana, te je u glavnom predmetu ceo susstav s ostalim predmetima.

Vođa tečaja bio je brat Alojz Počačnik, načelnik župe, a načelnstvo

Blagodareći prostranosti Sokolskog doma, disciplini i dobroj prehrani i nastanbi, uspeo je ovaj tečaj održati s tako velikim brojem na zadovoljstvo, a i u vedrom raspoloženju, čemu je takođe mnogo doprineo pri-

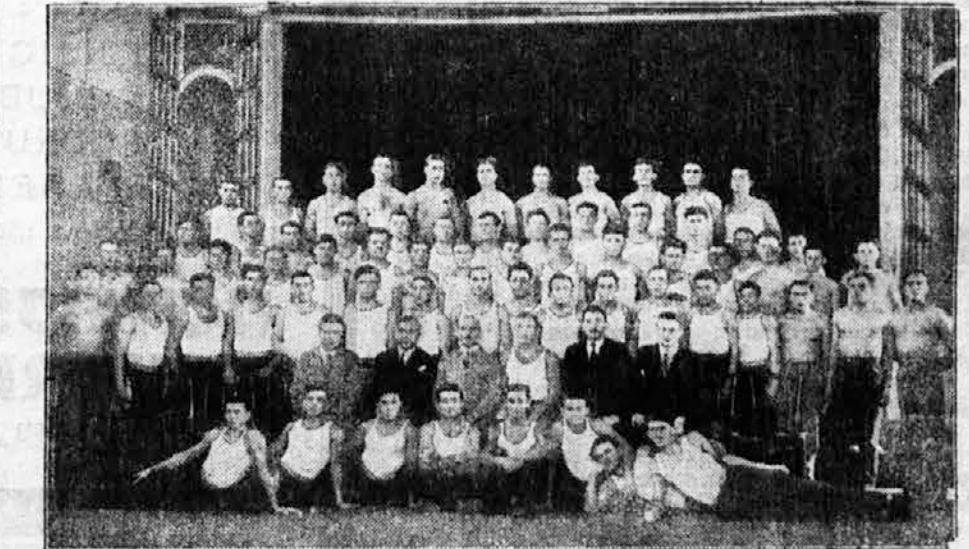

Župski prednjački tečaj za članice, održan u Vel. Bečkereku meseca decembra 1934 god.

Saveza poslala nam je kao predavače savezne prednjačke, brata Rafaela Banu i sestru Jelku Ban. Od domaćih predavača predavali su još braća: inž. Nikola Bešlić, starešina župe, dr. Jova

godni šaljivi list »Tečajac«, koji su uredivali braća tečajci.

U toku meseca februara održaće načelnstvo župe ispite za društvene i župске prednjačke u većim mestima

Župski prednjački tečaj za članove, održan meseca decembra 1934 god. u Vel. Bečkereku

Popović, zam. starešine, dr. Arkadije Popović, tajnik, Miloš Stanojević, prosvetar, Aleksandar Pavlović, zam. načelnika, Lazar Bogdanović, Stevan Bučić, prednjački župe.

župe, a isto tako održaće se okružni sastanci načelnika i voda odjeljenja radi proučavanja vežbi, određenih za ovogodišnji pokrajinski slet u Subotici i ostale nastupe.

ČOKA. — Društveni prednjački tečaj. U toku meseca novembra i decembra 1934 god. održan je večernji društveni prednjački tečaj s

Zupni delegat br. Anžlovar je v imenu župe izpregovoril lepe sokolske besede, ki so se slednjemu vtisnile v spomin. Njegova pohvala nam je dala nove pobude za delo.

Za poslanico br. Saveza, ki jo je prečital tajnik br. Križman je podal starosta br. Vodnal svoja opazovanja tekom leta in počudil smisel sokolskega dela. Temu so sledila ostala poročila, posebno temeljito br. tajnika, ki je pazil na vsako malenkost v društvu tekom leta. Podal je tudi smernice za delo v novem poslovнем letu. Iz načelnikovega poročila je skupščina mogla razvideti, koliko dela je bilo okrog nastopov, posebno ob razviju praprota. Njegova želja je, da bi br. župa Zagreb odredila okrožni zlet v Dobovi. Iz poročila sestre prosvetarice smo razvideli koliko tihega dela je bilo v sokolskem pevskem zboru. Poročila so podali še br. blagajnik, sestra matičarka in gospodar in revizijski odbor, ki je končno predlagal razrešnico do sedanjih uprav.

Po kratkem odmoru je bila izvoljena nova uprava, katere starosta je br. Vodnal, podstarosta br. Kovačić, tajnik br. Kežman, prosvetar br. Veble, načelnik br. Mlinarić, načelnica sestra Tomažič, blagajnik br. Pavlić, gospodar br. Križanec. Skupščina je pozdravil pri zadnji točki dnevnega reda zastopnik društva fantov in deklet, zahvalivši se za dosedjanje vzajemno pomoč. Br. Anžlovar je predlagal, da misli društvo na svoj dom in da od vsake prireditve gotovo vsto denarja v zato določeni fond. Skupščina je sklenila za to 30% čistega dobička od vsake prireditve. Po izčrpnom programu se je starosta zahvalil vsem za pozorno sodelovanje, zaključivši skupščino.

NOVA GRADISKA. — Glavna skupščina. U nedelju dne 13. o. m. održana je, u 4 sata posle podne, u sokolani, redovna glavna skupščina Sokolskog društva. Skupštinu je otvorio društveni starešina br. dr. Jovo Marić, prečitavši poslanicu Saveza i pozdravivši izaslanika župe zagrebačke br. Čedu Mileusnić. Zatim su društveni funkcioneri: tajnik, blagajnik, načelnik, referent za seoske čete, prosvetar, prečelnik, glazbenog otsuka, prečelnik za gradnju Sokolskog doma i revizijski odbor dali svoje izvestaje, koji su primljeni do znanja i starom odboru izdana je razrešnica. Rad Sokolskog društva bio je intenzivan i ploden. Ukupni broj članstva bio je 223, narštaja 209, članova vežbača 43. Društvo

je brojčano u porastu prema prošloj godini, naročito u narštaju. Čisto društvena imovina iznosi 82.550 Din. a imovina za gradnju Doma 140.977 Din. Tu je najveći prilog gradiške imovine općine u iznosu od 100.000 Din. Pročiščen za godinu 1935 iznosi 17.550 Din.

Pri izboru nove uprave izabran je

ovaj odbor: starešina dr. Jovo Marić, zamenik starešine dr. Šime Novosel, tajnik Branko Todorović, blagajnik Pero Gazapi, načelnik Stevo Milojević, I. zamenik načelnika Adil Muminagić, II. zamenik načelnika Nikola Rončević, načelnica Mara Hajek, zamenica načelnice Štefica Đukesović, prosvetar

Emil Ketig, referent za sokolske čete Nikola Đurić; članovi odbora: Karlo Cirić, Andrija Frušić, Juraj Kratki, Nikola Krezić, Matija Kolarić, Jovan Nikolić, Stojanković Milan; zamenici: Branko Crnić, Milan Kaman, Rajko Marković, Zdenka Neferović, Emil Rehor i Milorad Vlatković; revizori: Mi-

hajlo Matić, Svetoslav Ogorelica i dr. Ivan Vidaković; zamenici revizora: Janko Milojević, Nikola Debač i Stjepan Rodić; sud časti: dr. Dragutin Gajski, Franjo Neferović, dr. Ferdo Štirmer i dr. Klement Vršus; zamenici suda časti: Nikola Krajnović, Josip Kruljac ml. i Ante Prpić.

Preporučamo tiskarke, koje oglašuju u Sokolskom glasniku!

15-4

Oblašuje
u Sokolskom
glasniku!

Vse tiskovine za sokolska društva, potrebne knjige za sokolske knjižnice, vabilo, letake, lepake za sokolske prireditve Vam izdela Učiteljska tiskarna. Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige, časopise, revije, vizitke, bloke, račune, jedilne liste, posmrtnice in mladinske liste. Illustrira knjige v eno- in večbarvnem tisku. / Lastna tvorica šolskih zvezkov. Knjigoveznica. Oddelek za učila z veliko zalogo slik naših velmož

KNJIGARNA
V LJUBLJANI
FODRUŽNICA
V MARIBORU
Tyrševa ulica štev. 44

UČITELJSKA
TIKARNA

V LJUBLJANI, FRANCIŠKANSKA 6

14-4

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATIC

u Ljubljani

registrirana zadruga s ograničenim jamstvom

19-4

opskrbljuje u smislu čl. 2 svojih pravila sve sokolske organizacije u zemlji sa svim potrepštinama, koje su potrebne za izvajanje programa i za postignuće ciljeva našega Sokolstva. Izdaje i raspšrčava tiskalice, knjige i brošure sokolsko-programatskog, uzgojnog i propagandističkog sadržaja, plakate, diplome, značke, legitimacije i muzikalije

Prodaja odora sviju kategorija

Naslov: Jugoslovenska sokolska matica, Ljubljana, Narodni dom

Poštansko čekovni račun Ljubljana: 13.851

Telefon broj 25-43

Zahtevajte cenik!

Naš ponajbolji i koga smo svi voleli, brat

Vincenc Štjepanek,

tajnik Saveza slovenskog Sokolstva, bivši I zam. staroste Češkoslov. obce sokolske i bivši starosta župe Barakove,

umro je 14. o. m.

Sav njegov život i rad bio je posvećen Sokolstvu i prožet ljubavlju prema Slovenstvu.

Bio je naš do poslednjeg dana svoje velike i plemenite duše, bio je borac za pobedu slovenske misli, borac, koji je verno i pređano služio idealima slovenskog sokolskog braćstva.

Slava njegovom imenu!

Večnaja mu pamjad!

PRAG, 14 januara 1935.

Pretsedništvo
Saveza slov. Sokolstva